

Jos en Toos Brands

Stro in de boxen, een rubberen vloer en veel ruimte per koe. In de nieuwe stal van Jos en Toos Brands is de biologische bedrijfsvoering op diverse punten aanwezig.

Aantal koeien:	88
Melkquotum:	600.000 liter
Productie:	8000 4,18 3,45
Hoeveelheid land:	55 hectare

Toos en Jos Brands

Twee melkrobots staan aan de kop van de stal

Favoriete Canvasdochter Cornelia 192

Gehele stalvloer voorzien van rubber

Een dik pakket stro in de boxen

Ook bij een biologische bedrijfsvoering blijft fokken op een hoge melkproductie noodzakelijk volgens Jos Brands

Dicht bij koe en consument

Met de pas opgeleverde ligboxenstal breiden Jos en Toos Brands uit het Zuid-Limburgse Lemiers hun biologische melkveebedrijf straks uit naar 130 melkkoeien. Optimaal koecomfort speelde een hoofdrol bij het ontwerp van de stal.

tekst **Jorieke van Cappellen**

Melkveehouder Jos Brands zit nog geen vijf minuten aan de koffie of zijn telefoon laat zich nadrukkelijk horen. 'Dat is vast de robot', zegt hij verontschuldigend. Het telefoontje meldt inderdaad een storing van de koeltank. Het nieuwe werkritme met de robot is nog wat onwennig voor de Limburgse melkveehouder. 'De koeien kunnen de weg al wel goed vinden', zegt Brands. Sinds twee weken melken Jos (51) en Toos (50) Brands uit Lemiers de 88 melkkoeien in de pas opgeleverde ligboxenstal. De stal heeft 126 ligplaatsen en als het aan Brands ligt, zal het aantal koeien ook die kant op groeien. Met een veestapel van rond de 130 koeien is het melkveebedrijf van Brands volgens biologische begrippen dan relatief groot. In 2001 maakte Jos Brands de overstap van gangbaar naar biologisch. 'In 1984 kwam ik in de maatschap bij mijn ouders. Het melkquotum was net ingevoerd en dat belemmerde ons steeds in onze groei. Ik zag het telkens aankopen van duur quotum niet zitten.' Brands zag in het biologisch boeren meer kans om te ondernemen. 'Voor biologische melk ontvang je een hogere melkprijs,

waardoor je arbeid beter wordt beloond. Bovendien stimuleerde de toeristische omgeving om de overstap naar biologisch te maken.' Per saldo is het verschil tussen gangbaar en biologisch boeren niet zo groot, vindt Brands. 'We krijgen weliswaar een toeslag op de melkprijs van rond de 8 cent, maar de kostprijs van biologisch krachtvoer ligt met 7 à 8 cent per kilogram melk ook hoger dan de kostprijs van gangbaar krachtvoer.' Brands vist een melkpak van FrieslandCampina uit een krat. Een foto van Brands bij zijn koeien in de stal siert de achterkant. 'We doen mee met het project waarbij consumenten kunnen zien waar de melk vandaan komt. Dat vinden we toch wel het mooie aan biologisch boeren. Je hebt het gevoel dat je dicht bij de markt staat.'

Intensief graslandgebruik

De beperkte huiskavel van 30 hectare is uitsluitend in gebruik voor beweiding. 'De graslandproductie van onze weiden valt ons, ondanks de biologische bedrijfsvoering, niet tegen', merkt Brands op, die de goede opbrengst relateert aan het hoge aandeel rode en witte klaver in het

grasland. Brands benut het eiwit aanbod zo goed mogelijk. 'De koeien gaan in het voorjaar zo vroeg mogelijk de wei in en kunnen het hoge eiwitgehalte dan optimaal benutten.' Daarnaast werkt Brands samen met enkele biologische vleesveehouders. 'Een deel van mijn biologische mest zet ik bij hen af. In ruil daarvoor krijg ik de eerste sneden gras, die de loonwerker vers bij mij inkuilt.' Het rantsoen van de melkkoeien bestaat overwegend uit gras, aangevuld met een biologische, eiwitrijke krachtvoerbok. Het aandeel mais is beperkt en wordt alleen in het voorjaar gegeven. 'Mais is erg gevoelig voor vogelvraat en daardoor lastig om biologisch te telen.'

Fokken op melk

In de gloednieuwe stal, die voor 6000 euro per koeplaats werd gerealiseerd, is het voor de koeien aangenaam vertoeven. De dieren liggen prinsheerlijk te herkauwen in de diepstrooiselboxen. De keuze voor stro in de boxen is wel bijzonder. 'Het koecomfort vonden we belangrijk bij het ontwerp van de stal', vertelt Brands. 'Voor de koeien is het stro erg prettig. Het past ook mooi bij de uitstraling van een biologisch bedrijf.' Voor het instrooien van de boxen investeerde Brands in een automatische stroverdelers, die twee keer per dag een ronde over de ligboxen maakt. De loopvloer is dicht, alleen rondom de twee melkrobots liggen roosters. 'Volgens de SKAL-norm moet minimaal de helft van de stalvloer dicht zijn.' Voor nog meer comfort kreeg de complete vloer een rubber toplaag. Een mest-

schuif met kabelaandrijving verplaatst de mest naar de kelders buiten de stal. Brands wijst op de rand van de mestkelders. 'We hebben nog wel wat last van los stro dat meekomt met de mestschuif. Het strobed moet na verloop van tijd nog wat vaster in de boxen komen te liggen en dan hopen we van het probleem af te zijn.' Achter de stal is al ruimte vrijgehouden voor de bouw van een mestvergistinginstallatie, die Brands in de toekomst mogelijk wil neerzetten.

Brands is een fanatiek holsteinfokker. Stieren die hij op dit moment gebruikt, zijn Impuls, Fidelity en Paramount. De stierkeuze voor zijn biologische bedrijf is op zijn minst opvallend te noemen. 'Natuurlijk let ik op goed beenwerk en duurzaamheid, maar ook in de biologi-

sche melkveehouderij moet de fokwaarde voor melk hoog zijn. In de biologische melkveehouderij wordt de toeslag op de melk namelijk per kilo melk gegeven, onafhankelijk van de gehalten. Fokken op melk blijft daarom belangrijk.' Wanneer Canvasdochter Cornelia 192 zich aan het voerhek laat zien, prijst Brands de Canvasnazaten. 'Ze geven veel melk en presteren prima op ons eenvoudige rantsoen.'

Robot fysiek gemakkelijker

Dankzij de onderbezetting hebben beide robots het nog niet druk en loopt de gewenningsperiode soepel. 'De keus voor de robot heb ik echt voor mezelf gemaakt', zegt Brands. 'Misschien is het kostprijs technisch niet de beste keuze.

Ik weet ook niet of ik straks wel een opvolger heb, maar ik weet wel dat ik nog zeker vijftien jaar melkveehouder wil zijn. Een melkrobot maakt dit toekomstperspectief fysiek gezien een stuk gemakkelijker.' |

Open dag

Jos en Toos Brands houden op vrijdag 1 oktober een open dag op hun biologische melkveebedrijf in Lemiers (Zuid-Limburg). Bezoekers zijn tussen 10.00 uur en 16.00 uur welkom om de nieuwe stal te bezichtigen.

Veel ruimte per koe en ingestrooide stroboxen in de nieuwe ligboxenstal